

CONTRIBUȚII LA STUDIUL AVIFAUNEI LACULUI DUNĂRENI

Gabriel Bănică

Introducere

Una din zonele umede relativ puțin cunoscute din Dobrogea este și lacul Dunăreni. Pe vechiul său nume, Marleanu, acesta este situat în sud-vestul Dobrogei, între satul Dunăreni și Dunăre, având codul U.T.M. (Universal Time Mercator) NJ 69 (Lehrer, A.Z. Lehrer, M.M., 1990).

Este un liman fluviatil al Dunării, probabil o fostă gură de vărsare a unui râu, închisă de aluviunile aduse de Dunăre. Cu o formă aproximativ ovală, are o suprafață de 7,7 hectare și în prezent este utilizat în scopuri piscicole (Găstescu P.; Driga B., 1983; Rădulescu I., Herbst-Rădoi A., 1974).

Partea nordică a lacului este amenajată în câteva bazine piscicole, cu adâncime mică, de obicei bogate în vegetație acvatică și mărginite de brăuri de stuf (*Phragmites* sp.). Sudul lacului își păstrează aspectul natural și cuprinde cea mai mare parte a lacului.

Situat în afara rutelor obișnuite, lacul a fost puțin cercetat din punct de vedere ornitologic, existând relativ puține date publicate până în prezent (Bănică, G., 1997; Bănică, G., 1998). Din acest motiv, am considerat utilă întocmirea unei prime liste avifaunistice a acestui lac, rezultat al observațiilor efectuate a acestui lac, rezultat al observațiilor efectuate de noi în aceste frumoase locuri dobrogene.

Materiale și metode

Au fost efectuate un număr de 5 deplasări în teren, după cum urmează: 12.06.1992, 24.05.1996, 18-19.07.1997, 18-20.08.1997 și 14-15.11.1997. Păsările au fost recensate prin observații directe, realizate cu ajutorul binoclului (10x50) și a lunetei (30x75), atât de pe malurile lacului,

cât și din barcă. De asemenea, pentru cercetări calitative, în august 1997 au fost utilizate și două plase ornitologice, așezate în stufărișul din nordul lacului. Pe 20.08.1997 și pe 15.11.1997 au fost efectuate observații și pe Dunăre, în dreptul lacului.

Rezultate și discuții

Un număr de 87 specii de păsări au fost identificate, majoritatea fiind, bineînțeles, păsări acvatice. Dintre acestea, următoarele specii au fost găsite cuibărind în această zonă: *Tachybaptus ruficollis*, *Podiceps cristatus*, *Podiceps nigricollis*, *Phalacrocorax pygmaeus*, *Ixobrychus minutus*, *Ciconia ciconia*, *Platalea leucorodia*, *Cygnus olor*, *Casarca ferruginea*, *Anas platyrhynchos*, *Aythya ferina*, *Aythya nyroca*, *Gallinula chloropus*, *Fulica atra*, *Chlidonias hybridus*, *Gaelerida cristata*, *Hirundo rustica*, *Delichon urbica*, *Acrocephalus arundinaceus*, *Lanius collurio*, *Sturnus vulgaris* și *Passer domesticus*.

Lopătarul (*Platalea leucorodia*), a fost găsit cuibărind numai în vara anului 1992, după această dată zona cu stufăriș unde era situată colonia a fost secată, iar păsările au plecat.

Califarul roșu (*Casarca ferruginea*), a cuibărit în împrejurimile lacului în anul 1997, când pe 19 iulie a fost observată pe lac o pereche adultă însoțită de 7 juvenili.

Un caz de cuibărire târzie a chirghitei cu obraz alb (*Chlidonias hybridus*) a fost constatat pe data de 20.08.1997, când au fost găsiți în colonie juvenili. Menționăm că de obicei, la această dată, chirighitele își încep migrația spre sud.

De asemenea, o pasăre mai puțin obișnuită în Dobrogea de sud, a fost un exemplar de ciocănitoare neagră (*Dryocopus martinus*), observat la 15.11.1997 pe un ostrov al Dunării din vestul satului Dunăreni. Remarcăm și prezența a două specii periclitare în Europa, și anume cormoranul mic (*Phalacrocorax pygmaeus*) și rata roșie (*Aythya nyroca*).

Rezultatul observațiilor ornitologice efectuate pe lacul Dunăreni este prezentat în tabelul alăturat, care este și prima listă avifaunistică întocmită pentru această zonă umedă.

Este evident că cercetările noastre nu sunt decât un prim pas în cunoașterea ornitofaunei acestui colț al naturii dobrogene. Observații sistematice se impun a fi efectuate și în continuare, pentru întocmirea unei liste faunistice cât mai complete a acestui lac.

Deși lacul este exploatat din punct de vedere piscicol, faptul că este destul de izolat, relativ în afara rutelor turistice și cinegetice obișnuite, contribuie la menținerea unei avifaune destul de variate și de numeroase.

Astfel, în prezent, lacul Dunăreni este luat în evidența Societății Ornitologice Române, fiind considerat una din Ariile de Importanță Avifaunistică din România (Important Bird Areas).

Observațiile noastre nu ar fi fost posibile fără ajutorul oferit de domnul Dr. Dan Munteanu, Membru Corespondent al Academiei Române al Societății Ornitologice Române și al domnului inginer Florin State, cărora le mulțumim și pe această cale.

BIBLIOGRAFIE

1. BĂNICĂ, G., *Despre cuibăritul califarului roșu în Dobrogea*, „Vânătorul și pescarul român”, nr. 12, București, 7, 1997.
2. BĂNICĂ, G., *Cuibărire târzie la chirighita cu obraz alb*, „Vânătorul și pescarul român”, nr. 4, București: 10, 1998.
3. BĂNICĂ, G., *Observații de ciocănitoare neagră în Dobrogea*, „Migrans”, Vol. 2, Nr. 7, Târgu Mureș: 3, 1998.
4. GĂSTESCU, P.; DRIGA, B., *Lacurile. Geografia României I*, Geografia fizică, Editura Academiei RSR, București: 354.
5. LEHRER, A.Z., *Cartografierea faunei și florei României*, Editura Ceres București: 35, 116, 1990.
6. RĂDULESCU, I., HERBST-RĂDOI, A., *Județul Constanța*, Editura Academiei RSR, București: 51:52, 1974.
7. * * * Observații ornitologice efectuate în câteva A.I.A., Buletin A.I.A., nr. 7, Societatea Ornitologică Română, Cluj-Napoca: 4, 1998.

CONTRIBUTIONS OF THE STUDY OF AVIFAUNA OF THE DUNĂRENI LAKE

Abstract

In the present paper, we present the results of the 5 ornithological trips, made on the Lake Dunareni, a wetland from the south – west Dobrogea (Romania). We have seen 87 species of birds and 22 of them are also nesting here. We made, also, the first list of the birds from this area.

We do think the Dunareni Lake is one of the important wetland in the south of Dobrogea.

Specia	12 iunie 1992	24 mai 1996	18-19 iulie 1997	18-19 august 1997	14-15 nov. 1997	20 august 1997	15 nov. 1997
0	1	2	3	4	5	6	7
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	4			40			
<i>Podiceps cristatus</i>	92		54	86	1		
<i>Podiceps grisegena</i>	1		1				
<i>Podiceps nigricollis</i>	23		3	35			
<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	16	2	14	81	47	18	105
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	33		49	68	66		127
<i>Pelecanus onocrotalus</i>					1		
<i>Pelecanus crispus</i>						6	
<i>Botaurus stellaris</i>			1				
<i>Ixobrychus minutus</i>	3	7	16	39			
<i>Nycticorax nycticorax</i>	14		4	15			
<i>Ardeola ralloides</i>	13	6	11	47		1	
<i>Egretta garzetta</i>	24	4	4	39	1	3	
<i>Casmerodius albus</i>				7	31		
<i>Ardea cinerea</i>	1	5	2	7	37	2	22
<i>Ardea purpurea</i>	6	3	5	12		1	
<i>Ciconia ciconia</i>	6	4	6	272		35	
<i>Plegadis falcinellus</i>	11	20					
<i>Platalea leucorodia</i>	44	4					
<i>Cygnus olor</i>	7		9				
<i>Anser albifrons</i>					668		1940
<i>Anser anser</i>				55	210		9
<i>Casarca ferruginea</i>	2		9				
<i>Anas strepera</i>				15			
<i>Anas crecca</i>			10				
<i>Anas platyrhynchos</i>	2	1	68	35	9		6
<i>Anas querquedula</i>	3	2	25	36			
<i>Aythya ferina</i>	137	7	323	127			

0	1	2	3	4	5	6	7
<i>Aythya nyroca</i>	29	4		13			
<i>Circus aeruginosus</i>					1		
<i>Circus cyaneus</i>					3		1
<i>Accipiter brevis</i>					1		1
<i>Buteo buteo</i>					1		
<i>Buteo lagopus</i>					1		
<i>Falco columbarius</i>					2		
<i>Perdix perdix</i>					16		
<i>Phasianus colchicus</i>		1			4		4
<i>Gallinula chloropus</i>	7	3	40	102		2	
<i>Fulica atra</i>	52		484	1220	22		
<i>Vanellus vanellus</i>		2			142		
<i>Calidris ferruginea</i>				2			
<i>Numenius arquata</i>					1		1
<i>Tringa totanus</i>			1	2		1	
<i>Tringa ochropus</i>				1		1	
<i>Larus minutus</i>			3	1	160		
<i>Larus ridibundus</i>	60		186	61	6220	1	33
<i>Larus cachinnans</i>	4	1	4	57	106		15
<i>Sterna hirundo</i>	1	2	25	8			
<i>Chlidonias hybridus</i>	80	24	156	124	4	4	
<i>Chlidonias niger</i>	1						
<i>Streptopelia decaocto</i>	5	8	22	16	40	30	
<i>Cuculus canorus</i>	6	9					
<i>Athene noctua</i>				2	1		
<i>Alcedo atthis</i>			1	5	2	1	2
<i>Merops apiaster</i>		13	10	24		12	
<i>Coracias garrulus</i>	2						1
<i>Dryocopus martius</i>							
<i>Dendrocopos syriacus</i>			1	1			

0	1	2	3	4	5	6	7
<i>Galeria cristata</i>		2	8		2		
<i>Alauda arvensis</i>		8					
<i>Riparia riparia</i>				50		1	
<i>Hirundo rustica</i>	10	10	89	110		30	
<i>Delichon urbica</i>		10	2	60		10	
<i>Motacilla flava flava</i>	2			1			
<i>Motacilla flava feldegg</i>		6					
<i>Motacilla alba</i>			2	3			4
<i>Troglodytes troglodytes</i>					3		1
<i>Oenanthe oenanthe</i>						1	
<i>Turdus merula</i>		4					
<i>Locustella fluviatilis</i>				1			
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	10			6			
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>		6	8	10			
<i>Hippolais pallida</i>			1				
<i>Muscicapa striata</i>				1		1	
<i>Parus major</i>					5		3
<i>Oriolus oriolus</i>			1			4	
<i>Lanius collurio</i>	1		1	1		8	
<i>Lanius minor</i>		1	6	3		1	
<i>Garrulus glandarius</i>						2	
<i>Pica pica</i>	3	4	5	4	40		
<i>Corvus frugilegus</i>					600		172
<i>Corvus corone cornix</i>	4	8	8	4	38		14
<i>Sturnus vulgaris</i>			430	606	2500		100
<i>Passer domesticus</i>	10	40	520	300	42		
<i>Passer montanus</i>	10			70	10		
<i>Carduelis carduelis</i>	10	3	10		40		84
<i>Emberiza schoeniclus</i>		1			5		11

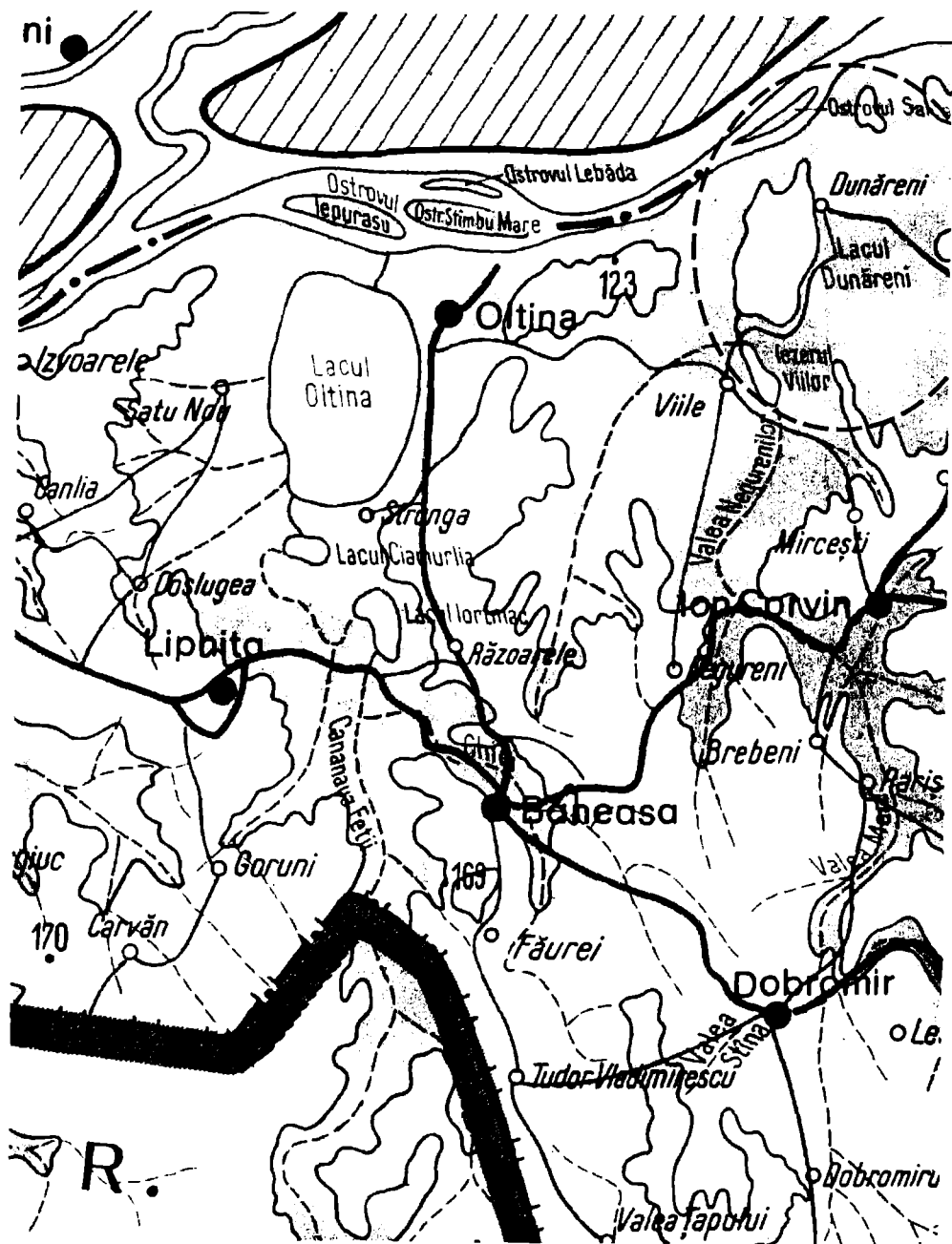

Figura nr. 1. Harta zonei cercetate

Figura nr. 2. Aspecte din Lacul Dunăreni
Foto: Gabriel Bănică